

OSOGUNEKO ERARASKERA
1999-2000 IKHAS URTEA.

① ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS-GAIA.

1. Zer jakin zuen Ellandek?
2. Nire jautsi zen zahaitzetik. Eta norat joan zen?
3. Nola, nor zuen erregen jauregiat. Han zer jakin zuen?
4. Zer erran zuen soldadoari?

II ARTZAINA ERREGE 4

—No, bere etxe-aintzincan badin Erregek erreka-estali² bat. Erreka-estali hartan badun apho-harmatu⁴ bat; harekin eginikako saldatik hiru aldiz edatea aski bailuke eriak, sendatzeko.

—Horixet baizik ez! No, orduan badiken hilarteraineko gaitz!...»

Argi-urratzea hurbilduxea bide zen. Oilar batek, han, urrun, egin zuen: Kukuruku! Eta, Ellande batere ohartu ere gabe, suntsitu ziren azken bi sorginak...

* * *

Ongi argitu zuclarik gero, arbola gainetik jautsi zen gure Ellande, eta maiz aski gibcierat behatzen zuela, haia haia urrundu zen. Aire berean bazoan Erregeren etxera.

Gan, gan, bethi gan, heldu zen azkenean. Karrikan sartu deneko, gora gora erraiten aditzen du: azken hatsetan dela Erregeren alaba. Bainan, nehoi behatu ere gabe, zalu zalua badoa Jauregira. Sekulako soldadoak baziren han, eta bati erraiten dio Ellandek:

«Errege ikus diteke?»

—Errege ikus? Bai, zera! Badu bertze egitekorik goiz huntan! Alaba hiltzen ari zaio eta!

—Hortako bereko dut ikusi behar Errege! Hatsa doidoia duen ber haren alabak, nik sendaturen dut eria...

34. UKAN Potentiel Présent. Conjugaison familière

à homme, à femme C.D.S. à homme, à femme C.D.P.

Nik dikeiat, dikenat: je peux l'avoir	N ditizkeiat, ditizkenat = 1
Hik dikeke, dike: tu peux l'avoir	H ditizkeke, ditizken = 2
Harek dikeke, dike: il peut l'avoir	He ditizkeke, ditizken = 3
Guk dikeizagu, dikeizagu: nous pouvons l'avoir	G ditizkeizagu, ditizkenezu = 4
Heik dikeie, dikeie: ils peuvent l'avoir	He ditizkeie, ditizkene = 5

Pour former le traitement féminin on remplace par la lettre n le k final du traitement masculin, ainsi que le i qui tient lieu de k par euphonie. Ex: dikeie, dikenat, dikeie, dikeizagu.

III ADITZ IKASKUNTZA.

31. Etxe aitzinean badin.	32. Hartan badun
33. Aski bailuke	34. Orduan badiken
35. Bazoan	36. Ikus diteke

31. UKAN. Indicatif présent. Conj. familière

<u>à homme, à femme C.D.S.</u>	<u>à homme, à femme C.D.P.</u>
Nik diat, diat: je l'ai	Nik ditiat, ditiat: je les ai
Hik duk, du: tu l'as	Hik dituk, dituk: tu les as
Harek dik, di: il l'a	Harek ditik, ditik: il les a
Guk diagu, diagu: nous l'avons	Guk ditiaugu, ditiaugu: nous les avons
Heik die, die: ils l'ont	Heik ditie, ditie: ils les ont

32. IZAN Indicatif présent. Conjugaison familière

<u>Traitement masculin</u>	<u>Traitement féminin</u>
Ni naik (nik) = je suis	N. nain (nin) = je suis
Hi haiz (hiz) = tu es	H. haiz (hiz) = tu es
Hura duk = il est	Hu dun = il est
Guk gaituk (gituk) = nous sommes	G. gaitun (gitun) = nous sommes
Heik dituk = ils sont	He dituk (ditun) = ils sont

33. UKAN. Conditionnel Présent.

<u>C.D.S.</u>	<u>C.D.P.</u>
Nik nuke = je l'aurais	N. nituzke = je les aurais
Hik luke = tu l'aurais	H. hituzke = tu les aurais
Zuk zinke: vs l'auriez	Z. zinituzke = vs les auriez
Harek luke = il l'aurait	Ha hituzke = il les aurait
Guk ginuke = nous l'aurions	G. ginituzke = nous les aurions
Zuek zinkete: vs l'auriez	Z. zinituzkete = vs les auriez
Heik lukete = ils l'auraient	H. hituzkete = ils les auraient